

Tussen de opgezette dieren bij het Endemic Species Center.

The Sanyi Chronicles – Afscheid

Esther van der Meer en haar man Hans vertelden de afgelopen jaren in Biotechniek over hun avonturen in Taiwan, waar ze zich hebben ingezet voor de bescherming van de luipaardkat. Een persoonlijke boodschap van Esther: "Zoals jullie in deze bijdrage kunnen lezen zijn wij inmiddels terug in Nederland. Hiermee houdt ons buitenlandse avontuur, en daarmee het schrijven van deze bijdrage, (voorlopig) op. Ik wil jullie heel hartelijk bedanken voor de lieve en gezellige reacties en hoop jullie allemaal een keer live in Nederland te spreken."

Esther van der Meer

Het oorspronkelijke plan van de professoren was dat wij in twee jaar onze luipaardkatten zouden vangen én volgen. Maar, zoals gebruikelijk bij het werken met wilde dieren, loopt natuurlijk helemaal niets volgens plan. Aan het begin van ons tweede jaar waren wij nog steeds volop aan het vangen. Dat kwam omdat het vangen van wilde dieren volledig onvoorspelbaar is, maar ook omdat we de pech hadden dat van de vijf katten die we in het eerste jaar vingen er, door toedoen van mensen en honden, binnen drie maanden vier sneuvelden. Om de gemene deler uit een onderzoek te kunnen halen is het nodig meerdere dieren voor langere periodes te volgen. Er zat dus niets anders op dan nog even door te vangen. En ja, als je dan eenmaal een luipaardkat vangt, moet je er natuurlijk ook het maximale uit zien te halen. Die dieren krijgen niet voor niets een halsband om. Aangezien de halsbanden, voor ze afvallen, ca. een jaar een signaal afgeven, was het plaatje voor ons snel gelegd: we zouden een jaar aan ons tweejarige contract plakken om onze dieren tot de laatste dag te kunnen volgen.

Klaar

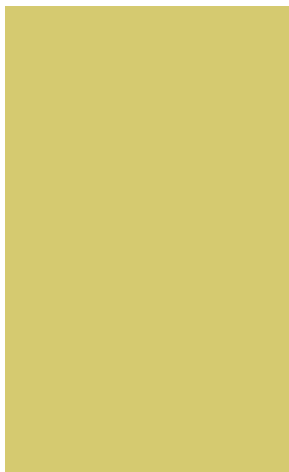
Toen in juli 2021 de halsband van onze laatste luipaardkat afgevallen was, was het voor ons, na drie jaar Taiwan, tijd om te gaan. Wij hadden begin 2021 al aan de professoren aangegeven dat dit het laatste jaar zou worden. Hoezeer we ook genoten hadden van ons Taiwanese avontuur, we zagen onze toekomst er niet. Door de taalbarrière en culturele verschillen werden we nooit helemaal onderdeel van het team, daarnaast zaten er geen interessante vervolgprojecten in de pijplijn die substantieel bij zouden dragen aan luipaardkattenbescherming. Toen Hans en ik het erover hadden welk avontuur we dan aan zouden gaan, kwamen we er eigenlijk op uit dat we er wel een beetje klaar mee waren: klaar met je telkens als een kameleon aan te moeten passen aan een ander land en cultuur, klaar met het nooit wortel kunnen schieten en altijd uit je koffer leven, en klaar met 24/7 aan het werk zijn omdat je

je als enige verantwoordelijk voelt voor je studiedieren. Dat ik in april, dankzij het nachtwerk en niets-ontziende klimaat, zomaar een epileptische aanval kreeg, versterkte onze gedachte. Daarnaast deed Covid een duit in het zakje, want ineens was het niet meer vanzelfsprekend dat je in tijden van nood binnen 24 uur bij familie en vrienden kon zijn. En dus besloten we het maar eens in Nederland te gaan proberen.

Afscheid van het dorp

We wilden uiterlijk eind oktober naar Nederland komen en lagen lekker op schema. De kwartels hadden een goed tehuis gekregen bij een hobbyboer en ik had Slimey de reuzenslak in het juiste seizoen uitgezet op de plek waar hij vandaan gekomen was. We brachten mijn opgezette dieren naar het Endemic Species Center en het luipaardkatskelet werd ingepakt voor transport naar het natuurhistorisch museum van Pingtung University (de universiteit waar we voor gewerkt hadden). Stukje bij beetje gaven we steeds meer van onze spullen weg en het was tijd om een ticket te boeken en afscheid te gaan nemen voor we echt op een matrasje op de grond lagen. Dat afscheid was eigenlijk al begonnen met het afvallen van de halsband van onze laatste luipaardkat. Daarmee hoefden we ineens niet meer om zes uur ons bed uit en waren onze ritjes door het boerendorp Zhuolan niet meer vanzelfsprekend. Dat was wennen, maar gelukkig moesten we nog aardig wat luipaardkat-rustplekken bezoeken om de vegetatie te beschrijven en te fotograferen. Hoewel Hans het meeste van dit werk op de scooter deed, hadden we zo in de weekenden een goed excuus om door ons favoriete dorp te rijden.

Sinds het vangen van onze eerste kat in mei 2019 was dit onze dagelijkse routine geweest en dus kenden we elke berg, elke akker en natuurlijk elke boer. Want hoewel we met de meeste boeren geen woord konden wisselen, werden zij al snel onze vrienden. Elke dag weer zagen ze die buitenlanders met hun antenne in alle vroegte de bergen doorrijden en lopen, die rare mensen liepen zelfs 's nachts achter hun luipaardkatten aan. Want dat wat we deden ging natuurlijk in no-time het dorp rond. We zwaaiden altijd lachend naar alles en iedereen en met foto's van ons werk en de Google vertaal-app legden we telkens weer geduldig uit wat we aan het doen waren. Dat leverde ons niet alleen onverwacht

Op zoek naar onze katten.

Afscheid bij onze ontbijtwinkel in Zhuolan.

heel veel gratis fruit op, maar ook veel waardering. Toen onze studente Wen-Li in de Zhuolan Facebookgroep liet weten dat wij Taiwan gingen verlaten, kwamen er maar liefst 859 hartverwarmende reacties (veel meer mensen wonen er niet in het dorp). Tot onze verbazing hadden veel mensen foto's of anekdotes over ons waar we zelf het bestaan al lang niet meer van wisten.

Afscheid van vrienden

Ook op de nachtmarkt, waar we sinds onze aankomst in Sanyi (het dorp waar we woonden) trouw elke vrijdagavond bij dezelfde kraampjes ons favoriete voedsel haalden, namen we afscheid.

Hoewel we ook daar nooit een echt gesprek hadden, voelden we toch een band met de mensen die ons hun etenswaren verkochten. Dat die band wederzijds was bleek toen we hen, met Wen-Li als tolk, duidelijk maakten dat dit voor ons de laatste vrijdag zou zijn. Mensen wilden spontaan met ons op de foto en weigerden ons voor ons eten te laten betalen. Van al deze mensen was het voor ons het moeilijkst om afscheid te nemen van de familie die de ontbijtwinkel in Zhuolan runt. Ook daar zijn we nooit verder gekomen dan hallo, maar dankzij onze studenten wisten deze mensen precies wat we aan het doen waren. Vanaf de eerste ochtend dat we onze 'dan bing' (pannenkoek met ei) kwamen eten, werden we door hen overladen met fruit en zelfgemaakte chili. Als we verregend na een lange nachtsessie tussen de boeren aan de ontbijttafel aanschoven, zorgden ze dat er warme koffie voor ons klaar stond. Hoe druk ze het ook hadden, altijd was er een glimlach en een lief gebaar. En dus werd deze plek ons tweede thuis, waar we tussen het veldwerk door even op adem konden komen.

Toen we dit bij ons afscheid middels een cadeautje en een, door Wen-Li vertaald, kaartje duidelijk maakten stonden de tranen in ieders ogen. Ons laatste ontbijt kregen we voor niets in de foto die we met z'n allen maakten zal ons aan deze lieve mensen blijven herinneren.

Wen-Li regelde vol enthousiasme afscheidsfeestjes, we gingen met onze oud-studenten en vrienden eten, barbecueden met de veldassistenten en hun gezin en hadden een groot afscheidsetentje met Wen-Li haar voltallige familie die ons vanaf dag één in de armen gesloten had. Waar we in eerste instantie zoveel van onze spullen weggaven dat we het wel met twee koffers aankonden, werd al snel duidelijk dat we een koffer bij moesten boeken voor alle afscheidscadeautjes. Wen-Li haar familie maakte het het bontst door ons een typisch Taiwanese rijstkoker te geven, want die mag immers in geen enkel huishouden ontbreken! Naarmate het afscheid dichterbij kwam werd Wen-Li met de dag stiller, ze zag niet alleen op tegen haar eigen vertrek uit Sanyi (haar werk zat er met ons vertrek ook op) maar vooral tegen het afscheid van ons.

Laatste avond in Taipei met Wen-Li.

Afscheid van Wen-Li

Wen-Li had vanaf de eerste dag bij ons op het veldstation gewoond, waar ze aan haar lot was overgelaten door de professoren, en sprak goed Engels. De eerste weken was ze die rare Hollanders wat stiller aan het observeren maar al snel kwam ze los, nam ze geen (typisch Taiwanees) blad meer

voor de mond en begon, tot onze verbazing, de meeste gevatte grapjes te maken. Zij hielp ons met het regelen van onze papieren en fungeerde te pas en te onpas als tolk. Wij brachten haar zoveel mogelijk kennis bij en loodsten haar, na een jaar onnodige vertraging, met vlag en wimpel door haar master-project heen. Maar bovenal leerden we door de vele gesprekken over en weer meer over elkaars cultuur. Haar vrienden werden onze vrienden, haar familie werd onze familie en zij werd vele malen meer dan een student: zij werd onze steun en toeverlaat. Natuurlijk hadden ook wij er moeite mee dat we afscheid van ons vriendinnetje moesten nemen, maar we weten uit ervaring dat het beter is een afscheid niet verder te rekken dan nodig is. Dus nee, er wordt niet uitgezwaaid op het vliegveld. Toch wist Wen-Li het afscheid zo lang mogelijk uit te stellen en ons ervan te overtuigen dat het echt nodig was dat ze onze laatste paar dagen in een hotel in Taipei dagelijks eventjes langs kwam, gewoon, om nog even bij ons te kunnen zijn.

Tussen twee werelden

En toen brak onvermijdelijk de dag van vertrek aan. Het boeken van ons ticket was, in tijden van Covid, niet zonder slag of stoot gegaan: ons eerste ticket werd geannuleerd, het tweede verschoven. Toen we eindelijk bepakt en bezakt op het vliegveld stonden was de teleurstelling dan ook groot toen bleek dat ons vliegtuig een technische defect had en we omgeboekt werden. Uiteindelijk vlogen we de volgende dag via Korea naar Nederland. Het was een interessante gewaarwording om op bijna lege vliegvelden te lopen. Ook was het direct duidelijk dat er nogal wat internationale verschillen waren in hoe er met corona omgegaan werd. Waar de Chinezen in een dichtgeplakte medische overall het KLM-vliegtuig ingingen, liepen de Hollanders met een zelfgemaakt mondkapje op hun kin. Wij zaten er, met onze medische mondkapjes en gezichtsmaskers, tussenin. En zo zullen we de komende periode nog wel even tussen twee werelden in zitten, want na vijftien jaar buitenland voel je je in Nederland toch een beetje buitenlander in je eigen land. Gelukkig zijn we inmiddels goed op weg in ons Nederlandse avontuur. Met veel geluk hebben we in Baarn een fijn huurappartementje gevonden waar we eindelijk onze koffers uit kunnen pakken en dichtbij familie en bos zijn. Hans heeft de natuurbescherming vaarwel gezegd en is als werkplaatschef bij een VW-camperdealer terug bij zijn oude ambacht. En ik? Ik ga me, na het afronden van ons werk uit Taiwan, eens rustig bezinnen op mijn volgende stap in dit nieuwe hoofdstuk.

Met mondkapje, gezichtsmasker en negatieve coronatest het vliegtuig in.